

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. VI. An sæcularis princeps possit Ecclesiasticos absque Papæ consensu
subijcere contributionibus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

§. VI.

An secularis Princeps possit Ecclesiasticos absque Papa consensu subicere contributionibus.

202. **Q**uatuor sunt rerum genera, de quibus quæri potest an collectis, & tributis secularibus subiciantur. Primò sunt res consecratæ, aut benedictæ ad cultum divinum, ut templa, vasa, vestes, Monasteria, &c. hæc in nullo bonis esse constat ex §. 7. *Institut. de rerum divisione*: unde sequitur etiam non subjici posse exactionibus. Ita ut certum tradit Laym. *L. 4. tract. 9. c. 6.*

Secundò, res titulo spirituali, aut intuitu Ecclesiastici Ministerij acquisitæ, ut decimæ, oblationes, fructus beneficiale, redditus stolæ, &c. quod eximantur à jurisdictione seculari satis concordant Doctores apud Wiest. *in 3. Decretalium de imunit. Ecclesiasticarum*: 192. quia titulus est sacer, & personæ exemptæ per *cap. Ecclesia 10. de constitut.*

Tertiò sunt temporalia mobilia, ac immobilia à fidelibus oblata pijs locis nempe Ecclesiis, ac monasterijs pro conservando cultu divino, pro reparanda fabrica, alendis ministris, & Religiosis pauperumque usibus deputata, talibus non posse imponi novas collectas, & exactiones sub pœna Excommunicationis sine consensu Episcopi cum Clero, & constitutiones oppositas esse irritas habetur *cap. non minus 4. & cap. adversus 7. de imunit. Eccles.* ubi etiam exprimitur sine

consilio Papæ similia onera imponi non posse. Ratio est: quia talia bona sunt DEO sacrata, & res Dominicæ appellantur *canone 40. Apostolorum Laym. cit. n. 1. vers alterum Genus S. Thomæ 2. 2. q. 99. Art. in fine.*

Contra hoc videtur stare *cap. si tributum caus. 11. q. 1. ex D. Ambros. Si tributum petat Imperator, non ei negamus: agrî Ecclesie solvunt tributum. Et cap. tributum 23. q. 8. ubi Urbanus I. ait: Quod Ecclesia de exterioribus suis tributum reddat.*

Resp. Ad primum Ambrosium id, ut justum non approbasse, sed ad majus malum avertendum Ecclesie imminens ex denegatione, tolerasse, quod exegit Justina Atriana Mater Valentini Imperatoris adhuc pueri.

Resp. Ad secundum eo tempore nempe sæculo tertio, quo vixit Urbanus nondum fuisse imunitatem à tributis constitutam propter Imperatores Gentiles: est ergo locutus more temporis accommodato.

Quartò sunt bona mobilia, ac immobilia patrimonialia Clericorum. An hæc sint immunia ab exactionibus, est major difficultas quoad onera extraordinaria, nam ea ab his eximi multi volunt cum Panormit. *in cap. cit. Ecclesia n. 31.*

Sylvestro V. immunitas. l. num. 9. Lugo *Disput. 36. n. 99. & 108.* quos sequitur *cit. Wiest. num. 194.* allegatis pluribus canonibus, quibus se conformat jus civile *L. sancimus 24. Cod. de sacros. Eccles.* Et constitutio Friderici Secundi Imperatoris quæ post feudorum consuetudines est inserta corpori juris *in cuius §. 1.* irritat omnia statuta, & consuetudines contra libertatem Ecclesiæ vel Ecclesiasticas personas edictas, vel servatas adversus canonicas sanctiones. *In §. secundo* statuit, ne ulla potestas etiam publica collectas, sive exactiones Ecclesiasticas, aut alijs pijs locis, aut Ecclesiasticis Personis imponat. *in §. 4.* ut nullus Ecclesiasticam personam in quaestione criminali, vel civili ad iudicium sæculare præsumat contra constitutiones Imperiales, & canonicas sanctiones trahere *in §. 6.* vult suum edictum in perpetuum valere estque incertum *in titulo de Episcopis, & Clericis Authentico. statimus,* in qua actor trahens Ecclesiasticum ad forum sæculare privatur jure suo, iudexque sua ex tunc potestate judicandi, ac iudicatum non tenere decernitur. Ratio autem cur Clericorum etiam patrimonialia sint immunia ab Extraordinarijs Collectis est hæc principalis, quod personæ Ecclesiasticæ sint exemptæ saltem jure humano canonico, & civili, & quidem irrevocabiliter à jurisdictione sæculari per allegatam constitutionem Friderici. Accedit quod privilegium ex causa concessum spectante ad remunerationem (quale est hoc nempe ad remuneranda beneficia spiritualia Mæjora & in DEI honorem principaliter factum) transeat in pactum, proinde sit irrevocabile, ita Lugo *num. 98.* subdens *n. 102,* etiam Imperatores non exemissent à

tributis certum tamen esse exemptionem hanc fieri posse à Pontificibus, ita ut non valeat à Principe ullo sæculari revocari. Ratio est, quod solius Pontificis sit irrevocabiliter ordinare spectantia ad Religionem, & bonam Ecclesiæ gubernationem, inter hæc autem est præfata exemptio. Hic præmissis.

203. Dico primò Ecclesiæ, Monasteria, ac Clerici, &c. stante immunitate exemptionis de bonis feudalibus instar laicorum debent contribuere directo Domino sæculari, & coram eo conveniri possunt, ita omnes *ex cap. ex transmissa 6. & cap. verum 7. de foro competente.*

Dico secundò Ecclesiæ, & Monasteria de bonis etiam non feudalibus sub iure oneribus in prima fundatione, aut donatione reservatis laicæ jurisdictioni Laym. *c. 5. n. 4.* ex communi *in cap. verum 4. de condit. appost.* Ratio, quia iusta conditio servanda est. Hinc

Ampliatur conclusio ad onera omnia realia, seu annexa bonis immobilibus Ecclesiarum, & Monasteriorum, &c. priusquam ea ab Ecclesijs acquisita sunt donatione, aut quovis alio titulo, aut contractu. Unde à fortiori patrimonialia Clericorum hæc realia servitia præstare debent. Laym. *c. 6. num. 9.* ex communi. Ratio quod sit juris notissimi rem cum onere inhærente ipsi transire ad quemvis possessorem. Argumento *cap. ex literis 5. de pignor.*

Neque per hoc Ecclesiastici subiciuntur jurisdictioni sæculari; quia non obligantur personæ, sed res obligatione non novâ, sed antiquâ. Unde in Germania bona data Ecclesiasticis non amortizantur, hoc est, non exeunt à potestate

te Principis secularis, neque transeunt in manum mortuam.

204. Dico tertio Ecclesiæ, Monasteria, aliæque pia loca subijci non possunt exactiõibus extraordinarijs, ita jus utrumque allegatum *num. 202. vers. quarto sunt immobilia.* Et constat ex *Authent. Friderici Imperatoris, item nulla communitas Cod. de Episcopis, & Clericis*, in qua citatus §. secundus Imperatoris renovatur. Ratio, quod personæ Ecclesiasticæ cum locis pijs eximantur utroque jure à seculari jurisdictione, sed si subijcerentur exactiõibus extraordinarijs, non eximerentur, siquidem tributis exactio, & præstatio est signum subjectionis (secundum Apostolum ad *Rom. 13. subditi estote, ideo enim & tributa præstatis.* Confirmatur ex *Abbate in cap. qualiter de judicijs num. 8.* Certum est inquit, quod si persona exempta est, ergo etiam res, nempe si hæc non habeat annexam realem obligationem, atqñ bona temporalia priorum locorum non habent annexa sibi onera extraordinaria, ergo non possunt talia imponi bonis nisi mediante eorum possessore huic jubendo, quod sine jurisdictione fieri non potest. *Laym. c. 5. n. 1.*

Limita conclusionem, ut non procedat respectu Principis à sede Apostolica habentis privilegium collectandi Clericorum, prout eo gaudent multi Principes ob ingentia in Ecclesiam Romanam merita. Simile Concessum est Friderico Tertio, sive quarto à Nicolao Quinto Anno 1451. pro Provincijs hæreditarijs, ut irrequisito consensu Ordinarij toti Clero Collectas & contributiones moderatas ad sublevandas incumbentes necessitates

imponere possit teste *Wadingo Disput. 9. dub. 8. §. 2.*

Dices cum *Suar. in defensione fidei contra Regem Angliæ L. 4. c. 34. à n. 29.* omnia ejusmodi privilegia etiam Imperatoribus, & Regibus concessa revocari per Bullam Cænæ quovis anno promulgari solitam. *Resp.* Cum citato *Wadingo.* Non posse præsumi, per Bullam hanc, etsi foret acceptata, revocari privilegia remuneratoria, qualia sunt Principum, quia nequit præsumi revocatio trahens secum majora scandala, gravioresque perturbaciones, quales traheret Bulla Cænæ, si revocaret dicta privilegia: hac enim de causa *Clemens V.* cum Generali Concilio Viennensi cassavit Decretalem *Bonifacij*, vi cujus timebantur majora scandala. Unde tandem cit. *Suar.* allegans *Bellarminum* non audet damnare usum privilegiorum adversus immunitatem Clericorum præsertim in Civilibus rebus.

205. Quæres primò an conclusio tertia habeat locum in bonis patrimonialibus Clericorum? Ratio affirmandi est probatio dictæ conclusionis contra *Abbatem.* *Molin. Suar. & relatos num. 202. vers. quarto sunt.* *Resp.* Cum *Wadingo §. 4. n. 3.* esse servandum id, quod usu est receptum, unde ubi Collectari solent, reluctari non possunt, esse autem subjecta Collectis extraordinarijs praxis docet teste *Zippæo Archi-Diacono Antverpiensi in Analyfi juris Canonici ad titulum de foro competente.* Nec æquum videtur, quod Clerici de suo patrimonio disponant liberè ad quasvis causas, & tamen sit privilegiatum instar bonorum, quæ propria sint Ecclesiastica. Unde

Unde ex Panormit. tradit Felinus, quod Clericus in patrimonialibus censeatur ut Laicus, quapropter Navarrus in Manuali c. 27. in expositione Articuli 18. *Bulle Cane* docet excommunicationem Bullæ solum respicere bona Ecclesiasticorum, ut Ecclesiastici sunt; patrimonium autem Clerici non spectat ad hunc ut Clericus est sed ut civis Reipublicæ, quare et si canones illimitatè loquantur, non tamen illimitatè intelligendi sunt etiam quoad patrimonialia, sed quoad hæc se habeant ut in feudalibus, aut potest dici cum alijs, quod executio non fiat in persona Clerici, sed in bonis ejusdem.

206. Quæres secundò, an dum est communis necessitas respiciens commodum singulorum, ut est murorum, putei Urbis, aut aqueductus reparatio, debeant etiam Clerici contribuere?

Tertiò an Clericus non soluto reali onere compelli possit per judicem Laicum?

Resp. Ad secundum negativè in alatis casibus, quia sic nunquam forent li-

beri Ecclesiastici: cum omnia tributa remotè cadant in commodum singulorum.

Oppositum dic de jis quæ respiciunt proximè utilitatem eorum, ut si certa pars, in qua Clerici habent prædia, egeant obstaculis contra aquæ impetum, aut si vicinia, quam etiam incolunt Clerici sit lapidibus sternenda, hanc enim sicuti tale opus directè est utile Clericis, ita aequitas petit, ut sentiant etiam onus Molin. *Disput.* 672. Girbing. *de Immunit. Eccles.* num. 79. ad hoc compellendos non per Judices Laicos sed Ecclesiasticos. Hinc

Resp. Ad tertium negativè ex n. 202. & 204. (nisi Clerici sint feudatarij prout sunt Episcopi Principes Imperij) Logo n. III. cum cit Molin. contra Bart. Hostiensem, quos non juvat *Authentica Clericus quoque Cod. de Episcopis & Clericis* immediatè præcedens constitutionem Friderici in *Authent. statutus Cod. eod.* quia per hanc posteriorem revocatur, quam in Gallia non servari, sed priorem testatur Gloss.

ARTICVLVS TERTIVS.

De modis acquirendi Dominium per contractum.

207. **P**riusquam ad particulares difficultates descendamus, breviter quædam ad naturam contractus in communi sunt prælibanda.

Quæres primò quid, & quotuplex sit pactum? an pariat obligationem naturalem, seu in conscientia, aut etiam actionem in foro civili,

Resp. Ad primum *L. 1. ff. de pactis* sic describi, quod sit duorum, aut plurium in unum consensus aut placitum cum addito in altero obligationem parians, quia obligatio est effectus pacti.

Resp. Ad secundum dividi in nudum, & in vestitum; nudum est, quod in foro